

عنوان مقاله:

تحلیل منظر کلان تاریخی شیراز براساس ترسیم های جهانگردان خارجی

محل انتشار:

ماهنامه باغ نظر، دوره 10، شماره 24 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

محسن فیضی - دکتری معماری منظر، دانشیار دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه علم و صنعت ایران،

علی اسدیپور - پژوهشگر دکتری معماری منظر، دانشگاه علم و صنعت ایران

خلاصه مقاله:

نگاه متن وار و ساختاری به منظر امکان تجزیه و تحلیل بصری مفاهیم و عناصر موجود در آن را در قالب یک پژوهش بصری ممکن می سازد. در این نوشتار از تصاویر تاریخی و راهبرد توصیف ثانویه با مورد پژوهی اکتشافی درمنظر استفاده شده و تحلیل ها در رویکردی استنتاجی به نتایج منتهی می شوند. همچنین می توان آن را نوعی تحقیق بصری نیز نامید که به تصویر به عنوان ابزار استخراج و استقراء می نگرد. از آنجا که هدف این پژوهش شناسایی مؤلفه ها و اهمیت اجزای منظر کلان تاریخی شیراز در تصاویر سفرنامه هاست، لذا چهار تصویر از سیاحان خارجی (دلند، شاردن، نیبور و بروگشن) که واجد مشخصه های منظر کلان شهر (ترسیم شده در ترازوی بالاتر از سطح شهر) هستند، در بازه ای 200 ساله انتخاب شده است. فرضیه این پژوهش مبتنی بر امکان پذیری استخراج مفاهیمی عینی از تصاویر ترسیمی توسط جهانگردان است که تداوم و استمرار آن می تواند معرف ماهیت و چگونگی منظر کلان تاریخی شیراز باشد. از این روی هر تصویر به عناصر تشکیل دهنده (طبیعی (پایه و ثانویه) و انسان ساخت) و مشخصه ها (میزان جزئیات) تجزیه و مورد ارزیابی کیفی و کمی قرار گرفته است. درصد تفکیکی هر عنصر از تصویر محاسبه و میزان توجه به جزئیات نیز در طیفی سه ارزشی (زیاد، متوسط و ضعیف) تحلیل شده است. نتایج حاصل از پژوهش نشان می دهد مجموعه کوه های شمالی و جنوبی شهر و باغ های قرار رگفته در محور منتهی به دروازه قرآن، به ترتیب مهم ترین عناصر طبیعی منظر کلان شهر هستند که اغلب با جزئیات متوسط و زیاد ترسیم شده اند. مستحذات انسان ساخت مانند دروازه قرآن و بقعه علی بن حمزه (ع) نیز از مهمترین عناصر غیرطبیعی منظر تاریخی شیراز به شمار می آیند. در نهایت رودخانه خشک، آخرین عنصر طبیعی منظر کلان شهر است که هرچند با جزئیات کم ترسیم شده ولی به عنوان یک عنصر کلیدی در تصاویر دیده می شود. شایسته است مدیریت شهری نسبت به حفظ این موارد جهت تداوم هویت منظر تاریخی شهر اهتمام جدی داشته باشد.

کلمات کلیدی:

منظر کلان تاریخی، جهانگرد، پژوهش بصری، سفرنامه، شیراز

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/302249>

